

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 oktober 2009

WETSONTWERP

**houdende wijziging van de wet van
21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing
en het gebruik van bewakingscamera's**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 21 maart 2007
tot regeling van de plaatsing en het gebruik
van bewakingscamera's**

WETSVOORSTEL

**houdende wijziging van de wet van
21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing
en het gebruik van bewakingscamera's**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 21 maart 2007
tot regeling van de plaatsing en
het gebruik van bewakingscamera's**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Jacqueline GALANT**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 octobre 2009

PROJET DE LOI

**visant à modifier la loi du 21 mars 2007
réglant l'installation et l'utilisation de
caméras de surveillance**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 21 mars 2007
réglant l'installation et l'utilisation de
caméras de surveillance**

PROPOSITION DE LOI

**visant à modifier la loi du 21 mars 2007
réglant l'installation et l'utilisation de
caméras de surveillance**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 21 mars 2007
réglant l'installation et l'utilisation de
caméras de surveillance**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES GÉNÉRALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE
PAR
MME **Jacqueline GALANT**

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: André Frédéric

A. — Vaste leden / Titulaires:

CD&V	Leen Dierick, Michel Doomst, Mark Verhaegen
MR	Philippe Collard, Corinne De Permentier, Jacqueline Galant
PS	André Frédéric, Eric Thiébaud
Open Vld	Bart Somers, Roland Defreyne
VB	Filip De Man, Annick Ponthier
sp.a	Jan Peeters, Ludwig Vandenhove
Ecolo-Groen!	Fouad Lahssaini
cdH	Josy Arens
N-VA	Ben Weyts

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Mia De Schamphelaere, Gerald Kindermans, Katrien Partyka, Ilse Uyttersprot
François-Xavier de Donnea, Denis Ducarme, Eric Libert, Josée Lejeune
Bruno Van Grootenbrulle, Philippe Blanchart, Guy Milcamps
Yolande Avontroodt, Sofie Staelraeve, Carina Van Cauter
Bart Laeremans, Bruno Stevenheydens, Bruno Valkeniers
David Geerts, Bruno Tuybens
Zoé Genot, Tinne Van der Straeten
Christian Brotcorne, David Lavaux
Flor Van Noppen

cdH	:	centre démocrate Humaniste	
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams	
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen	
FN	:	Front National	
LDD	:	Lijst Dedecker	
MR	:	Mouvement Réformateur	
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie	
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten	
PS	:	Parti Socialiste	
sp.a	:	socialistische partij anders	
VB	:	Vlaams Belang	

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>	
DOC 52 0000/000:	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 52 0000/000:	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Plenum	PLEN:	Séance plénière
COM:	Commissievergadering	COM:	Réunion de commission
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail : publicaties@deKamer.be	Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail : publications@laChambre.be

INHOUD	Blz.	SOMMAIRE	Pages
I. Procedure	4	I. Procédure	4
II. Inleidende uiteenzettingen	5	II. Exposés introductifs	5
A. Inleidende uiteenzetting door de heer Guido De Padt, minister van Binnenlandse Zaken ...	5	A. Exposé introductif de M. Guido De Padt, ministre de l'Intérieur.....	5
B. Inleidende uiteenzetting door de indiener van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's (DOC 52 0828/001)	8	B. Exposé introductif de l'auteur de la proposition de loi modifiant la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance (DOC 52 0828/001).....	8
C. Inleidende uiteenzetting door een van de indieners van het wetsvoorstel houdende wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's (DOC 52 1411/001).....	9	C. Exposé introductif d'un des auteurs de la proposition de loi visant à modifier la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance (DOC 52 1411/001).....	9
III. Algemene bespreking.....	9	III. Discussion générale.....	9
IV. Artikelsgewijze bespreking	13	IV. Discussion des articles	13
V. Stemmingen	16	V. Votes.....	16

Voorgaande documenten:

Doc 52 2076/ (2008/2009):

- 001: Wetsontwerp.
- 002: Advies van de Raad van State.
- 003: Advies.
- Zie ook:
- 005: Tekst verbeterd door de commissie.

Doc 52 0828/ (2007/2008):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Vandenhove.

Doc 52 1411/ (2007/2008):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Baeselen.

Doc 52 1736/ (2008/2009) :

- 001 : Wetsvoorstel van de heer Tommelein c.s.
- 002 Addendum.

Documents précédents:

Doc 52 2076/ (2008/2009):

- 001: Projet de loi.
- 002: Avis du Conseil d'État.
- 003: Avis.
- Voir aussi:
- 005: Texte corrigé par la commission.

Doc 52 0828/ (2007/2008):

- 001: Proposition de loi de M. Vandenhove.

Doc 52 1411/ (2007/2008):

- 001: Proposition de loi de M. Baeselen.

Doc 52 1736/ (2008/2009) :

- 001 : Proposition de loi de M. Tommelein et consorts.
- 002 Addendum.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit door de Senaat overgezonden wetsontwerp en de toegevoegde wetsvoorstellen besproken tijdens haar vergaderingen van 8 juli 2009 en 7 oktober 2009.

Die bespreking vond tijdens de vergadering van 8 juli 2009 plaats in aanwezigheid van minister van Binnenlandse zaken Guido De Padt, en tijdens de vergadering van 7 oktober 2009 in aanwezigheid van mevrouw Annemie Turtelboom, de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken.

I. — PROCEDURE

Tijdens de vergadering van 8 juli 2009 heeft uw commissie op voorstel van minister van Binnenlandse Zaken Guido De Padt eenparig beslist de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer om advies te verzoeken over artikel 10 van het wetsontwerp, en meer bepaald over artikel 7/2, § 3, tweede lid, van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's. Dat tweede lid is terug te voeren op een amendement dat na de goedkeuring van het verslag in de Senaat werd ingediend (amendement nr. 17, *Stuk Senaat* nr. 4-1149/5).

Voorts hebben de commissieleden ook eenparig de Kamervoorzitter gevraagd de afdeling Wetgeving van de Raad van State om advies te verzoeken over het hele wetsontwerp.

Op 19 augustus 2009 heeft de Raad van State een advies uitgebracht (zie DOC 52 2076/002). De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer heeft haar advies op 2 september 2009 uitgebracht (zie DOC 52 2076/003).

*
* *

Tijdens de vergadering van 7 oktober 2009 heeft een gedachtewisseling plaatsgehad over het verzoek van de Liga voor Mensenrechten om door uw commissie te worden gehoord.

De heer Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen!) is voorstander van een dergelijk verzoek. De in de Senaat gehoorde personen waren gewonnen voor dit wetsontwerp, maar aangezien actoren uit het middenveld een kritischer kijk op de zaak hebben, wenst hij die actoren te kunnen horen.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné le présent projet de loi transmis par le Sénat ainsi que les propositions de loi jointes au cours de ses réunions des 8 juillet 2009 et 7 octobre 2009.

Cet examen a eu lieu en présence de M. Guido De Padt, ministre de l'Intérieur lors de la réunion du 8 juillet 2009 et de Mme Annemie Turtelboom, nouveau ministre de l'Intérieur lors de la réunion du 7 octobre 2009.

I. — PROCÉDURE

Lors de la réunion du 8 juillet 2009, votre commission a décidé, à l'unanimité et sur proposition du ministre de l'Intérieur, M. Guido De Padt, de demander l'avis de la Commission de la vie privée sur l'article 10 du projet de loi, et en particulier, sur l'article 7/2, § 3, alinéa 2, de la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance. Cet alinéa 2 trouve son origine dans un amendement déposé au Sénat après l'approbation du rapport (amendement n° 17, doc. *Sén.* n° 4-1149/5).

Par ailleurs, les membres de la commission ont également à l'unanimité demandé au président de la Chambre d'inviter de la section de législation du Conseil d'État à donner un avis sur l'ensemble du présent projet de loi.

En date du 19 août 2009, le Conseil d'État a émis un avis (DOC 52 2076/002). L'avis de la Commission de la protection de la vie privée a été rendu le 2 septembre 2009 (DOC 2076/003).

*
* *

Lors de la réunion du 7 octobre 2009, un échange de vues a eu lieu quant à la demande formulée par la Ligue des droits de l'Homme de pouvoir être entendue par votre commission.

M. Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen!), qui se déclare en faveur d'une telle demande, estime que les personnes auditionnées au Sénat étaient favorables au présent projet de loi. Il souhaite dès lors que des acteurs de la vie civile ayant un regard plus critique, puissent être entendus.

De spreker acht het geenszins nutteloos de nodige tijd te nemen om bij bepaalde cruciale begrippen stil te staan. Hoewel alle leden het erover eens zijn dat zij een zo nauwkeurig mogelijke wetgeving willen, moet men zich bewust zijn van de beperkingen en het gevaar van de aanwending van mobiele camera's.

De heer Michel Doomst (CD&V) geeft aan dat het om langverwachte wetgeving gaat; iedereen is dus voldoende op de hoogte van de implicaties ervan. Het is derhalve niet nodig bijkomende standpunten te horen.

De heer Xavier Baeselen (MR) is het daarmee eens. De standpunten zijn bekend. Het komt iedereen toe zijn verantwoordelijkheid op te nemen.

De heer Josy Arens (cdH) constateert dat, aangezien de leden al in het bezit zijn van het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, dit wetsontwerp niet op de lange baan mag worden geschoven.

Tot besluit van deze gedachtewisseling nodigt *de voorzitter, de heer André Frédéric*, iedereen uit die zulks nodig acht, de Liga voor Mensenrechten te ontmoeten.

*
* *

Minister van Binnenlandse Zaken Annemie Turtelboom heeft zich er, op verzoek van uw commissie, toe verbonden toelichting te komen geven bij het ontwerp van circulaire die zij zal uitvaardigen. Die tekst zal ingaan op de opmerkingen van de Raad van State en van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Inleidende uiteenzetting door de heer Guido De Padt, minister van Binnenlandse Zaken

Minister van Binnenlandse Zaken Guido De Padt geeft aan dat bij de aanneming van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's gepland was dat die wet spoedig zou worden geëvalueerd en in voorkomend geval bijgestuurd.

Die evaluatie heeft plaatsgevonden in overleg met de politiediensten, de Verenigingen van steden en gemeenten en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Op grond daarvan werden voorstellen geformuleerd.

Pour l'orateur, il n'est pas inutile de prendre du temps pour s'arrêter sur certaines notions essentielles. Si tous les membres sont unanimes à vouloir une législation aussi précise que possible, il faut être conscient des limites et du danger de l'utilisation des caméras mobiles.

Vu que cette législation est attendue depuis longtemps, *M. Michel Doomst (CD&V)* est d'avis que chacun connaît suffisamment ses implications. Il n'est dès lors pas nécessaire d'entendre des avis supplémentaires.

M. Xavier Baeselen (MR) partage cet avis. Les thèses sont connues. Il appartient à chacun de prendre ses responsabilités.

M. Josy Arens (cdH) constate que comme les membres sont déjà en possession de l'avis de la Commission de la protection de la vie privée, il ne faut pas faire traîner ce projet de loi.

En conclusion de cet échange de vues, *le président, M. André Frédéric*, invite chaque membre qui le souhaite, à rencontrer la Ligue des droits de l'Homme.

*
* *

La ministre de l'Intérieur, Mme Annemie Turtelboom, s'est engagée, à la demande de votre commission, à venir exposer le projet de circulaire qu'elle compte adopter en réponse aux observations formulées par le Conseil d'État et la Commission de la protection de la vie privée.

II. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Exposé introductif de M. Guido De Padt, ministre de l'Intérieur

M. Guido De Padt, ministre de l'Intérieur, expose qu'il avait été prévu par le Parlement au moment de l'adoption de la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance de procéder rapidement à son évaluation et à son adaptation le cas échéant.

Cette évaluation a eu lieu en concertation avec les services de police, les Unions des villes et communes et la Commission pour la protection de la vie privée. C'est sur cette base que des propositions ont été formulées.

Bij de tenuitvoerlegging van de wet duiken vooral de volgende knelpunten op:

- het gebruik van mobiele bewakingscamera's door de politiediensten;
- het advies van de korpschef bij de plaatsingsprocedure voor mobiele bewakingscamera's in open ruimten.

Alle verplichtingen opgelegd door de wet bemoeilijken het gebruik door de politiediensten van mobiele bewakingscamera's bij evenementen met een grote impact op de handhaving van de openbare orde (zoals betogingen, voetbalwedstrijden, bijeenkomsten van motorbendes). Voor de politiehelikopters of de mobiele videoteams is het bijvoorbeeld onmogelijk om via pictogrammen aan de informatieplicht van de camerawet te voldoen. Voor de teams op het terrein die bewijselementen zoeken, is het onmogelijk om tegemoet te komen aan de bepaling van artikel 8, dat elk heimelijk gebruik van bewakingscamera's verbiedt en het gebruik van een pictogram vereist. Het gaat trouwens veelal om dringende opdrachten van politiediensten waarbij niet kan gewacht worden op het positief advies van de gemeenteraad.

De minister merkt op dat dit euvel wordt verholpen: het wetsontwerp bakent het begrip "mobiele bewakingscamera" af en voorziet in een nieuw hoofdstuk met de specifieke voorwaarden waaronder de politiediensten die mobiele camera's mogen gebruiken.

Het moet gaan om de uitoefening van een niet-permanente opdracht op een plaats waar een grote volkstoeloop is, hetzij een niet-besloten plaats, hetzij een voor het publiek toegankelijke besloten plaats.

Als bijkomende waarborg voorziet het wetsontwerp erin dat een mobiele bewakingscamera in een voor het publiek toegankelijke plaats alleen mag worden gebruikt mits een officier van bestuurlijke politie aan wie de operationele verantwoordelijkheid is toevertrouwd, daartoe heeft besloten.

In voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen (zoals dancings, stations of voetbalstadions) wordt de beslissing genomen door de burgemeester. Enkel in uiterste hoogdringendheid kan de officier van bestuurlijke politie die beslissing nemen. In elk geval moet hij de betrokken burgemeester(s) hier altijd van op de hoogte brengen.

Bij het gebruik van mobiele camera's zijn geen pictogrammen vereist om te voldoen aan de informatieplicht.

Les principaux problèmes qui ont été constatés lors de l'application de cette loi, sont:

- l'utilisation de caméras mobiles de surveillance par les services de police;
- l'avis du chef de corps dans la procédure relative au placement de caméras de surveillance dans des lieux ouverts.

Toutes les obligations imposées par la loi compromettent l'utilisation de caméras mobiles de surveillance par les services de police lors d'événements qui produisent un grand impact sur le maintien de l'ordre public, tels les manifestations, les matches de football, les rassemblements de bandes de motocyclistes. Pour les hélicoptères de police ou les videoteams mobiles, il est par exemple impossible de satisfaire au devoir d'information figurant dans la loi, au moyen de pictogrammes. Pour les équipes de terrain qui recherchent des éléments de preuve, il est impossible de respecter le prescrit de l'article 8, qui interdit toute utilisation cachée de caméras de surveillance et impose l'utilisation d'un pictogramme. Dans de nombreux cas, il s'agit au demeurant de missions urgentes des services de police, pour lesquelles on ne peut attendre l'avis positif du conseil communal.

Afin de résoudre ce problème, le ministre fait valoir que le concept de caméra mobile est défini dans la loi et qu'un nouveau chapitre est ajouté qui énumère les conditions spécifiques auxquelles l'utilisation de ces caméras mobiles par les services de police est subordonnée.

Il doit s'agir d'une mission non permanente effectuée dans le cadre de grandes affluences tant dans des lieux ouverts que dans des lieux fermés accessibles au public.

Comme garantie supplémentaire, il est prévu que l'utilisation de caméras mobiles de surveillance dans des lieux publics doit toujours faire l'objet d'une décision d'un officier de la police administrative à qui la responsabilité opérationnelle est confiée.

Dans les lieux fermés accessibles au public, comme les dancings, les gares ou les stades de football, la décision est prise par le bourgmestre. Il n'y a qu'en cas d'extrême urgence que l'officier de la police administrative peut prendre cette décision. En tout cas, il doit toujours en informer le ou les bourgmestre(s) concerné(s).

En cas d'utilisation de caméras mobiles, l'utilisation de pictogrammes n'est pas requise pour satisfaire à l'obligation d'information.

Een tweede knelpunt heeft betrekking op de invulling van de vereiste van positief advies van de korpschef in de toelatingsprocedure voor de plaatsing van bewakingscamera's in niet-besloten plaatsen. De huidige formulering van de wet bepaalt dat dit advies moet laten blijken dat een veiligheids- en doelmatigheidsanalyse werd uitgevoerd en dat de plaatsing beantwoordt aan de in de wet van 8 december 1992 bepaalde beginselen. In de wet wordt niet verduidelijkt wat onder de woorden "veiligheids- en doelmatigheidsanalyse", moet worden verstaan, wat tot grote toepassingsproblemen leidt voor de korpschefs.

Voorts rijst het probleem van de chronologie tussen het advies van de gemeenteraad en dat van de korpschef. Bovendien leidt die bepaling in zekere zin tot een verschuiving van de verantwoordelijkheid, van de verantwoordelijke voor de verwerking naar de korpschef, met betrekking tot de naleving van de beginselen van de wet op de private levenssfeer, wat eveneens een probleem vormt.

Aangaande de procedure voor het plaatsen van bewakingscamera's in niet-besloten plaatsen, wordt voorgesteld de vereiste te schrappen dat voorafgaandelijk een gunstig advies van de korpschef moet zijn verkregen. Ter compensatie wordt uitdrukkelijk bepaald dat de gemeenteraad advies uitbrengt na eerst de korpschef te hebben geraadpleegd. Dat advies slaat op de omvang en de vorm van de criminaliteit waarvoor men in de betrokken niet-besloten plaatsen beducht is.

Door de wijziging van de rol van de politiekorpschef is het aangewezen de procedure voor de niet-besloten plaatsen aan te passen, door die af te stemmen op die welke voor de besloten plaatsen geldt. Dat betekent dat ook de verantwoordelijke voor de verwerking van de beelden de plicht heeft de lokale politie te waarschuwen.

De overige voorgestelde "reparaties" zijn voornamelijk juridisch-technisch van aard. Zo zijn een aantal toepassingsproblemen en interpretatiemoeilijkheden te wijten aan het feit dat de in een aantal bepalingen gehanteerde terminologie onderling niet strookt, of niet in overeenstemming is met de gehanteerde definities. Zo heeft men het in de definitie van bewakingscamera's over overlast, terwijl het in andere artikelen enkel gaat over misdrijven, schade of ordeverstoring. Bij dergelijke overlast heerst dus onzekerheid over de toepasbaarheid van de desbetreffende bepalingen, die het bekijken in *real time*, het opnemen en het bijhouden van beelden regelen.

De minister meent te kunnen stellen dat dit wetsontwerp tegemoet komt aan de bekommelingen die geuit zijn door de indieners van de wetsvoorstellen tot wijziging van de camerawet.

Un deuxième problème concerne la teneur de l'avis positif du chef de corps dans la procédure d'autorisation de placement de caméras de surveillance dans des lieux non fermés. Dans sa formulation actuelle, la loi prévoit que cet avis doit attester qu'une étude de sécurité et d'efficacité a été réalisée et que l'installation est conforme aux principes définis dans la loi du 8 décembre 1992. La loi ne précisant pas ce qu'il faut entendre par les termes "étude de sécurité et d'efficacité", cette disposition pose d'importants problèmes d'application pour les chefs de corps.

Un problème de chronologie se pose également entre l'avis du conseil communal et celui du chef de corps. En outre, cette disposition opère d'une certaine manière un transfert de responsabilité du responsable du traitement vers le chef de corps en ce qui concerne l'exigence de conformité aux principes de la loi sur la vie privée, ce qui, en pratique, pose également problème.

En ce qui concerne la procédure de placement de caméras de surveillance dans des lieux ouverts, il est proposé de supprimer la nécessité d'obtenir au préalable l'avis favorable du chef de corps. En remplacement, il est explicitement stipulé que le conseil communal rend un avis après avoir consulté le chef de corps. L'avis de celui-ci porte sur l'ampleur et le type de criminalité redoutés dans les lieux ouverts concernés.

La modification du rôle du chef de corps de police a pour effet qu'il convient de modifier la procédure prévue pour les lieux ouverts en l'alignant sur celle qui est d'application aux lieux fermés, à savoir, imposer également au responsable du traitement des images l'obligation d'avertir la police locale.

Les autres modifications proposées ont un caractère essentiellement légistique. Ainsi, un certain nombre de problèmes d'application et de difficultés d'interprétation sont dus au fait que la terminologie utilisée dans une série de dispositions n'est pas concordante ou ne correspond pas aux définitions utilisées. Ainsi par exemple, dans la définition des caméras de surveillance, il est question de nuisances, alors que dans d'autres articles, il est question d'infractions, de dommage ou d'atteintes à l'ordre public. Il existe donc un doute quant à l'applicabilité des dispositions concernées (qui règlent le visionnage en temps réel, l'enregistrement et la conservation des images) en cas de telles nuisances.

Le ministre estime pouvoir affirmer que le projet de loi à l'examen répond aux préoccupations exprimées par les auteurs des propositions de loi visant à modifier la loi relative aux caméras de surveillance.

Voorts wenst de minister de aandacht te vestigen op het door de Senaat aangenomen amendement, dat erin voorziet dat het gebruik van mobiele camera's moet worden meegedeeld aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, minstens een dag op voorhand dan wel, in geval van dringende noodzaak, binnen zeven dagen na het gebruik ervan (artikel 10 waarbij een artikel 7/2, § 3, tweede lid, wordt ingevoegd). De minister gaat akkoord met het beginsel dat de officier van bestuurlijke politie moet toezien op een doelgericht en doeltreffend gebruik van de mobiele camera's, waarbij de principes van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in acht worden genomen. Dat amendement onderwerpt het gebruik van mobiele camera's door de politie echter aan een bijkomende vormvereiste, zonder dat het een echte controle op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer toevoegt. Dat is echter wel het argument waarmee het amendement wordt verantwoord.

De aangifte bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer heeft immers in de eerste plaats tot doel te informeren. De aangiften worden opgenomen in een openbaar register. Aangezien dat register voortdurend moet worden bijgewerkt, heeft het geen zin te voorzien in de mogelijkheid achteraf aangifte te doen. Bovendien bepaalt de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer al dat de Commissie de klachten en informatieaanvragen van burgers en instanties over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens ontvangt en behandelt. De controle kan dus via dat kanaal verlopen.

Om die redenen en met name om de administratieve werkdruk die dit amendement meebrengt, stelt de minister voor de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer terzake om een advies te vragen. Hij stipt overigens aan dat hij niet de kans heeft gehad zich in de Senaatscommissie over dit amendement uit te spreken.

B. Inleidende uiteenzetting door de indiener van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's (DOC 52 0828/001)

De heer Ludwig Vandenhove (sp.a) kan instemmen met de krachtlijnen van het ter bespreking voorliggend wetsontwerp. Zoals de minister heeft gesteld, is het zaak een oplossing aan te reiken voor de door de politiediensten aangegeven technische pijnpunten. De spreker betreurt evenwel dat het wetsontwerp zo lang op zich heeft laten wachten, terwijl hij zijn wetsvoorstel twee jaar geleden heeft ingediend. Op deze politiek

Le ministre souhaite également encore attirer l'attention sur l'amendement qui a été approuvé par le Sénat, à savoir l'obligation de notification à la Commission de la protection de la vie privée un jour avant l'utilisation de caméras mobiles ou en cas d'urgence, dans le délai de sept jours au plus tard suivant cette utilisation (article 10 du projet de loi qui insère un article 7/2, § 3, alinéa 2). Le ministre marque son accord avec le principe que l'officier de la police administrative doit veiller à ce que les caméras mobiles soient utilisées de façon ciblée et efficace, et dans le respect des principes de protection de la vie privée. Toutefois, cet amendement ne fait qu'ajouter une formalité supplémentaire à la procédure d'utilisation des caméras mobiles par la police, sans ajouter un réel contrôle du respect de la vie privée. Or, c'est justement l'argument qui est invoqué pour justifier l'amendement.

*En effet, tout d'abord, la déclaration à la Commission de la protection de la vie privée a pour objectif principal d'informer. Les déclarations sont reprises dans un registre public. Étant donné que ce registre doit être tenu à jour, prévoir une déclaration *a posteriori* n'a pas de sens. En outre, la loi sur la vie privée prévoit déjà que la Commission reçoit et traite les plaintes et demandes d'information des particuliers et autres organismes relatives au respect de la vie privée à l'égard du traitement des données à caractère personnel. Le contrôle peut donc s'effectuer par ce biais.*

Pour ces raisons, et en particulier la surcharge administrative que cet amendement entraîne, le ministre propose de solliciter l'avis de la Commission de la protection de la vie privée à ce sujet. Il précise par ailleurs qu'il n'a pas eu l'occasion de s'exprimer sur cet amendement en commission au Sénat.

B. Exposé introductif de l'auteur de la proposition de loi modifiant la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance (DOC 52 0828/001)

M. Ludwig Vandenhove (sp.a) peut dans les grandes lignes se retrouver derrière le présent projet de loi. Comme le ministre l'a affirmé, il s'agit de résoudre des difficultés techniques relevées par les services de police. Il regrette cependant que ce projet de loi intervienne si tard alors que sa proposition de loi date d'il y a deux ans. Excepté cette remarque de nature politique, il annonce qu'il soutiendra le projet de loi et ne déposera pas

getinte opmerking na, zal hij het wetsontwerp steunen en geen amendement indienen. Aan zijn wetsvoorstel en het in de Senaat aangenomen wetsvoorstel dat de basis vormt van dit wetsontwerp, gaan immers dezelfde opmerkingen van de politiediensten vooraf.

C. Inleidende uiteenzetting door een van de mede-indieners van het wetsvoorstel houdende wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's (DOC 52 1411/001)

Mevrouw Jacqueline Galant (MR) verwijst naar het betoog van de minister van Binnenlandse Zaken. De inhoud van het wetsvoorstel dat zij mee heeft ingediend, is immers integraal opgenomen in het wetsontwerp.

III. — ALGEMENE BESPREKING

Minister van Binnenlandse Zaken Annemie Turtelboom geeft toelichting bij de respectieve adviezen van de Raad van State (DOC 52 2076/002) en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (DOC 52 2076/003).

Toen de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's werd aangenomen, was overeengekomen dat ze snel zou worden geëvalueerd om de vereiste wetswijzigingen te kunnen doorvoeren. De FOD Binnenlandse Zaken, het Parlement, de politiediensten, de Verenigingen van steden en gemeenten, alsook de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer hebben diverse voorstellen gedaan.

Het gebruik van de mobiele camera's door de politiediensten blijkt grote juridische moeilijkheden op te leveren, evenals het advies van de korpschef in de procedure inzake de plaatsing van bewakingscamera's in niet-besloten plaatsen.

Het wetsvoorstel dat in de Senaat werd aangenomen, reikt een oplossing aan die tegemoet komt aan de kritiekpunten van de indieners van de verschillende wetsvoorstellen terzake. De door de Raad van State en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer gewenste toelichtingen en preciseringen kunnen in een circulaire worden verstrekt, om te waarborgen dat zowel de vaste als de mobiele camera's correct worden gebruikt.

Om de camera's in de praktijk nog steeds te kunnen gebruiken, moet men evenwel voorkomen dat administratieve obstakels worden gecreëerd. De rechtszekerheid kan worden gewaarborgd door de tekst onverwijld

d'amendement vu que ce sont les mêmes remarques formulées par les services de police qui sont à la base de sa proposition de loi et de celle votée au Sénat et maintenant devenue le présent projet de loi.

C. Exposé introductif d'un des auteurs de la proposition de loi visant à modifier la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance (DOC 52 1411/001)

Mme Jacqueline Galant (MR) se réfère aux propos du ministre de l'Intérieur puisque le contenu de la proposition de loi dont elle un des auteurs est intégralement repris par le projet de loi.

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Mme Annemie Turtelboom, ministre de l'Intérieur, tient à préciser ce qui suit par rapport aux avis émis par le Conseil d'État et la Commission de la protection de la vie privée (DOC 52 2076/002 et 003).

Lors de l'adoption de la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance, il avait été convenu qu'elle serait rapidement suivie d'une évaluation, afin de pouvoir apporter les modifications légales nécessaires. Le SPF Intérieur, ainsi que les Chambres législatives, les services de police, les Unions des villes et communes et la Commission de la protection de la vie privée ont formulé diverses propositions.

Il s'avère que l'usage des caméras mobiles par les services de police pose un problème juridique majeur, de même que l'avis du chef de corps dans la procédure relative à la disposition des caméras de surveillance dans les espaces non fermés.

La proposition de loi votée au Sénat offre une solution qui rencontre les préoccupations des auteurs des différentes propositions de loi en la matière. Les éclaircissements et précisions demandés par le Conseil d'État et la Commission de la protection de la vie privée peuvent, quant à eux, être fournis dans une circulaire, afin de garantir un usage justifié des caméras fixes et mobiles.

Il faut cependant éviter de dresser des obstacles administratifs, pour que l'usage des caméras demeure possible dans la pratique. Un vote rapide en commission, immédiatement suivi d'un vote en séance plénière,

goed te keuren in commissie, onmiddellijk gevolgd door de aanneming in de plenaire vergadering; vervolgens zal men in een circulaire tegemoetkomen aan de opmerkingen van de Raad van State en van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het Parlement wordt uitgenodigd mee te werken aan het opstellen van die circulaire.

*
* *

De heer Xavier Baeselen (MR) beaamt dat men in dit verband dringend wetgevend moet optreden. Hoewel de inachtneming van de persoonlijke levenssfeer behoort tot de fundamentele vrijheden - en dus veeleer tot de bevoegdheden van de wetgever -, is hij niet gekant tegen het idee een en ander via een circulaire te regelen. Het ware aangewezen dat de leden hun wensen kenbaar maken, opdat de opstellers van de circulaire kunnen voortbouwen op de voorbereidende werkzaamheden.

De heer Michel Doomst (CD&V) verzoekt de leden het wetsontwerp niet op de lange baan te schuiven. De respectieve adviezen van de Raad van State en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer moeten ernstig worden genomen, zowel uit het oogpunt van de privacy als uit dat van de urgentie. Het ligt immers in de bedoeling de veiligheid van de burger in de praktijk naar behoren te waarborgen met behulp van technische middelen, wanneer zulks het menselijk vermogen te boven gaat. Aangezien de zaak spoed vereist, kan men beter gebruik maken van een circulaire, veeleer dan amendementen aan te nemen, waardoor het wetsontwerp opnieuw aan de Senaat zou moeten worden voorgelegd – uiteraard op voorwaarde dat die circulaire er snel komt.

Het ter bespreking voorliggende wetsontwerp mag niet ingewikkelder worden gemaakt, zoniet dreigen juridische betwistingen de wet onwerkzaam te maken. De inhoud van de circulaire kan in de algemene bespreking worden vastgelegd, net als de uiterste datum waarop de circulaire moet worden bekendgemaakt.

Volgens *de heer Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen!)* moet men niet alleen toezien op de bescherming van de samenleving, maar ook op de inachtneming van de vrijheid en de persoonlijke levenssfeer. Het gebruik van een circulaire om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer houdt risico's in en komt weinig overtuigend over. Het ware beter de wet aan te vullen met koninklijke besluiten.

Het ter bespreking voorliggende wetsontwerp bevat een nieuw begrip, met name "de mobiele camera", in

permettra d'assurer la sécurité juridique, tandis qu'une circulaire se chargera, dans un deuxième temps, de répondre aux remarques du Conseil d'État et de la Commission de la protection de la vie privée. Le Parlement est invité à s'associer à l'élaboration de cette circulaire.

*
* *

M. Xavier Baeselen (MR) affirme qu'il est urgent de légiférer en la matière. Toutefois, il ne s'oppose pas à l'idée de recourir à une circulaire, bien que le respect de la vie privée touche aux libertés fondamentales et ressortisse plutôt des compétences du législateur. Il est souhaitable que les membres expriment leurs demandes, afin que la circulaire puisse s'inspirer des travaux préparatoires.

M. Michel Doomst (CD&V) demande que le projet de loi ne soit pas renvoyé aux calendes grecques. Les avis émis par le Conseil d'État et la Commission de la protection de la vie privée doivent être pris au sérieux, sous l'angle de la vie privée comme celui de l'urgence. Il s'agit, en effet, d'assurer convenablement la sécurité des citoyens sur le terrain, à l'aide de moyens techniques, lorsque les capacités humaines n'y parviennent pas. Eu égard à la nécessité d'agir rapidement, le recours à une circulaire est préférable à l'adoption d'amendements impliquant un renvoi au Sénat, à condition, bien entendu, que cette circulaire soit communiquée à bref délai.

Il ne faut pas compliquer le projet de loi à l'examen, sous peine de risquer des contestations juridiques rendant inopérante la loi. La discussion générale permettra de déterminer le contenu de la circulaire, ainsi que l'échéance avant laquelle cette circulaire devra être produite.

M. Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen!) estime que si la protection de la société doit être assurée, il convient également de veiller au respect de la liberté et de la vie privée. Répondre aux observations de la Commission pour la protection de la vie privée par le biais d'une circulaire comporte des dangers et n'est guère convaincant. Mieux vaudrait compléter la loi par des arrêtés royaux.

En ce qui concerne le présent projet de loi, il contient une notion nouvelle, à savoir la notion de "caméra

tegenstelling tot “de vaste camera”. Net als de Senaat zou de commissie een hoorzitting met actoren van het middenveld — zoals de Liga voor Mensenrechten, die terzake gehoord wil worden — kunnen organiseren ter evaluatie van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera’s.

De heer Josy Arens (cdH) verzoekt de minister de inhoud van de circulaire toe te lichten. Zo kan niet alleen de commissie zich nu al over de zaak buigen, ook kan men sneller werken dan via de wetgevende procedure, die bepaalt dat het wetsontwerp, als het wordt geamendeerd, opnieuw naar de Senaat moet worden overgezonden.

De minister antwoordt dat het opstellen van de circulaire nog niet klaar is. Om de commissieleden verduidelijking te verschaffen, is zij bereid aan te geven met welke elementen zij van plan is rekening te houden. Het ligt in de bedoeling de circulaire binnen een termijn van twee weken aan de commissie voor te leggen, als het wetsontwerp vandaag wordt aangenomen.

Gezien de urgentie kan *de heer Ludwig Vandenhove (sp.a)* kan zich vinden in het gebruik van een circulaire. Hij betreurt dat de wetswijziging er niet eerder is gekomen; de eerste wetsvoorstellen daartoe werden immers reeds ingediend kort nadat de regering was aangetreden.

Ook de heer Eric Thiébaud (PS) is het in beginsel eens met het gebruik van een circulaire, maar dan wel op voorwaarde dat die er zeer binnenkort komt. De commissie moet haar taak ernstig nemen, wat betekent dat zij ook rekening moet houden met de respectieve adviezen van de Raad van State en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Net als de vorige sprekers roept *de heer Roland Defreyne (Open Vld)* de leden op onverwijd en op een pragmatische manier rekening te houden met de opmerkingen van de Raad van State en van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, wat inhoudt dat men gebruik maakt van een circulaire. Desondanks is de wet van toepassing zodra ze aangenomen en bekendgemaakt is, zelfs als een circulaire achterwege blijft.

*
* *

De minister licht, zoals toegezegd, haar ontwerp van circulaire in commissie toe. Zij geeft een overzicht van de krachtlijnen van die tekst.

mobile”, par opposition à la notion de “caméra fixe”. À l’instar du Sénat, la commission pourrait entendre des acteurs de la société civile pour évaluer la loi du 21 mars 2007 réglant l’installation et l’utilisation de caméras de surveillance, comme par exemple la Ligue des droits de l’Homme, qui souhaite être entendue en la matière.

M. Josy Arens (cdH) demande à la ministre d’exposer le contenu de la circulaire, ce qui permettrait non seulement d’anticiper le travail en commission, mais aussi de gagner du temps par rapport à une procédure législative qui impose le renvoi du projet de loi au Sénat, en cas d’amendement.

La ministre répond que la rédaction de la circulaire n’est pas achevée. Afin d’éclairer les membres de la commission, elle se déclare disposée à énoncer les éléments qu’elle compte prendre en considération, de manière à pouvoir présenter la circulaire à la commission endéans un délai de deux semaines, à supposer que le projet de loi soit voté en ce jour.

M. Ludwig Vandenhove (sp.a) approuve le recours à une circulaire, l’urgence étant de mise. Il regrette que la modification de la loi ne soit pas intervenue plus tôt, les premières propositions de loi ayant été déposées peu de temps après l’installation du gouvernement.

M. Eric Thiébaud (PS) adhère, lui aussi, au principe de la circulaire, à condition, toutefois, qu’elle soit émise très prochainement. Il appartient à la commission de faire un travail parlementaire sérieux, ce qui exige également la prise en considération des avis rendus par le Conseil d’État et la Commission de la protection de la vie privée.

Comme les orateurs précédents, *M. Roland Defreyne (Open Vld)* invite à rencontrer les observations formulées par le Conseil d’État et la Commission de la protection de la vie privée sans délai et de manière pragmatique, c’est-à-dire par le moyen d’une circulaire. Néanmoins, la loi trouve à s’appliquer, ceci même en l’absence de circulaire, dès lors qu’elle est votée et publiée.

*
* *

S’étant engagée à venir devant la commission pour exposer son projet de circulaire, *la ministre* énonce les principaux éléments qu’elle envisage d’aborder.

1. De circulaire zal de nadere regels opgeven die de officier van bestuurlijke politie moet volgen wanneer hij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in kennis stelt van zijn beslissing om mobiele camera's in te zetten. Administratief moet de procedure zo licht mogelijk zijn en zo veel mogelijk elektronisch verlopen.

2. Als antwoord op de suggestie van de Raad van State om van het in het wetsontwerp gehanteerde begrip "overlast" een definitie op te nemen in artikel 2 van de wet van 21 maart 2007, zal de circulaire de vigerende definitie overnemen en verwijzen naar artikel 135 van de nieuwe Gemeentewet, teneinde elke verwarring uit te sluiten.

3. De volgens de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer vage uitdrukking "de korpschef raadplegen" kreeg reeds een duidelijker invulling tijdens de parlementaire voorbereiding van deze tekst in de Senaat. Er wordt mee bedoeld dat de korpschef een advies verstrekt over de veiligheid, wat concreet neerkomt op een advies dat is gebaseerd op de omvang en het soort criminaliteit in de desbetreffende niet-besloten plaats (zie *Stuk Senaat 2008-2009*, nr. 4-1149/1, blz. 2 en 4-1149/4, blz. 30). Die definitie wordt in de circulaire opgenomen.

4. Ook de regeling aangaande de motivering van de beslissing van de gemeenteraad, ingeval de korpschef negatief adviseert, zal in de circulaire worden toegelicht. Het is normaal dat de gemeenteraad de redenen opgeeft waarom hij het advies van de korpschef niet volgt.

5. Wat het gebruik van mobiele camera's in noodsituaties betreft, zal de circulaire bepalen dat de officier van bestuurlijke politie de burgermeester daarvan in kennis stelt en dat de procedure om praktische redenen per fax, telefoon of mail verloopt. Het begrip "hoogdringendheid" zal worden omschreven.

6. Het wetontwerp bepaalt dat de officier van bestuurlijke politie erop toeziet dat "het gebruik van de camera's doelmatig en efficiënt is en in overeenstemming is met de in de wet van 8 december 1992 bepaalde beginselen". In de circulaire zal dit aspect worden toegelicht, teneinde in te spelen op de bekommelingen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

7. Als antwoord op de vragen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met de draagwijdte van de woorden "op zichtbare wijze" zal de circulaire daarover eveneens preciseringen bevatten, inzonderheid wat de met een camera uitgeruste politieagenten betreft.

1. La circulaire explicitera les modalités suivant lesquelles l'officier de police administrative procède à la notification de sa décision de recourir à l'utilisation de caméras mobiles à la Commission de la protection de la vie privée. D'un point de vue administratif, la procédure devrait être aussi légère que possible et exploiter au maximum la voie électronique.

2. En ce qui concerne la notion de "nuisance" dans le projet de loi et la suggestion du Conseil d'État d'ajouter une définition à l'article 2 de la loi du 21 mars 2007, la circulaire reprendra la définition existante et le renvoi à l'article 135 de la nouvelle loi communale, afin de dissiper toute confusion.

3. La notion de consulter le chef de corps, notion vague aux yeux de la Commission de la protection de la vie privée, a été précisée lors des travaux préparatoires au Sénat. Elle signifie que le chef de corps donne un avis sur la sécurité, à savoir un avis fondé sur l'ampleur et le type de criminalité dans le lieu concerné (*Sénat*, 2008-2009, n° 4-1149/1, p. 2 et 1149/4, p. 30). Cette définition figurera dans la circulaire.

4. La question de la motivation de la décision du conseil communal, lorsque le chef de corps donne un avis négatif, sera également explicitée dans la circulaire. Il est normal que le conseil communal étaye les raisons pour lesquelles il s'oppose au chef de corps.

5. Pour ce qui est de l'utilisation des caméras mobiles en cas d'urgence, la circulaire stipulera que la notification est faite par l'officier de police administrative au bourgmestre et que la procédure se déroule de manière pratique, par voie de fax, par téléphone ou par courriel. L'urgence sera définie.

6. Le projet de loi prévoit que l'officier de police administrative veille à ce que l'utilisation des caméras mobiles soit ciblée et efficace, conformément aux prescrits de la loi sur la protection de la vie privée du 8 décembre 1992. La circulaire développera ce point, afin de répondre aux questions de la Commission de la protection de la vie privée.

7. La Commission de la protection de la vie privée s'interrogeant quant à la portée de la disposition "de manière visible", la circulaire fournira également des éclaircissements à ce sujet, en particulier en ce qui concerne l'agent de police équipé d'une caméra.

*
* *

De heer Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen!) vindt de door de minister verstrekte informatie te weinig gedetailleerd om te kunnen inschatten of een afdoend antwoord wordt geboden op de vragen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De heer Michel Doomst (CD&V) vindt dat een evenwicht is gevonden tussen urgentie en persoonlijke levenssfeer en dat het wetsontwerp dus voldoende waarborgen biedt. Nu moeten alleen nog de nadere toepassingsvoorwaarden worden vastgesteld. Van belang is vooral dat de procedure eenvoudig en doeltreffend is, alsook dat een timing van twee à drie weken in acht wordt genomen.

De heer Josy Arens (cdH) vindt dat het parlementaire werk en de circulaire van de minister in de goede richting gaan.

De heer Ludwig Vandenhove (sp.a) vindt dat het begrip “overlast” ruimer zou moeten worden geïnterpreteerd. Het zou in verband kunnen worden gebracht met het feit dat de camera’s mobiel zijn.

Ook *de heer Xavier Baeselen (MR)* denkt dat de nadere voorwaarden inzake de kennisgeving makkelijk in een circulaire kunnen worden gegoten.

Aangaande artikel 5 van het wetsontwerp vernam hij graag of het klopt dat de gemeenteraad — en niet de korpchef — soeverein beslist tot het plaatsen van een camera. Heeft de gemeenteraad in deze aangelegenheid wel degelijk het laatste woord?

De minister bevestigt dat, ingeval er geen overeenstemming is, het standpunt van de gemeenteraad de doorslag geeft, dus niet dat van een bestuurlijk ambtenaar. Wel zal in de circulaire worden geëist dat de gemeenteraad zijn advies motiveert, zo dat van het advies van de korpchef afwijkt.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1 en 2

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

*
* *

M. Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen!) juge les informations de la ministre insuffisamment détaillées que pour pouvoir se prononcer sur la pertinence de la réponse apportée à la Commission de la protection de la vie privée.

M. Michel Doomst (CD&V) estime que l'équilibre a été trouvé entre urgence et vie privée, le projet de loi offrant assez de garanties. Il ne s'agit que des modalités d'exécution, à présent. Ce qui importe, c'est la simplicité et l'efficacité, et le respect d'un timing de deux à trois semaines.

M. Josy Arens (cdH) considère que le travail parlementaire et la circulaire de la ministre évoluent positivement.

M. Ludwig Vandenhove (sp.a) pense que la notion de nuisance mérite une interprétation plus large. Elle pourrait être mise en relation avec la mobilité des caméras.

M. Xavier Baeselen (MR) soutient que les modalités d'information peuvent aisément être reprises dans une circulaire.

Quant à l'article 5 du projet de loi, est-ce exact que le conseil communal décide souverainement du placement d'une caméra, et non le chef de corps? Est-ce bien le conseil communal qui a le dernier mot?

La ministre confirme qu'en cas de désaccord, la décision du conseil communal s'impose, et non celle d'un fonctionnaire de l'administration. La circulaire exigera néanmoins que le conseil communal assortisse son avis d'une motivation, lorsqu'il se départ du chef de corps.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES

Articles 1^{er} et 2

Ces articles n'appellent aucune observation de la part des membres.

Art. 3

De voorzitter wijst erop dat de Nederlandse en de Franse versie van de ter bespreking voorliggende tekst niet met elkaar overeenstemmen. Het woord “*toutefois*” heeft geen equivalent in de Nederlandse tekst.

Art. 4 tot 9

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 10

De voorzitter stelt voor in § 3 een technische wijziging aan te brengen: om wetgevingstechnische redenen verdient het de voorkeur de woorden “in de vorige paragrafen” te vervangen door de woorden “in de paragrafen 1 en 2”.

De leden stemmen met die wijziging in.

Art. 11

De heer Xavier Baeselen (MR) vraagt of dit artikel (tot wijziging van artikel 8 van de wet), in het licht van het advies van de Raad van State, betekent dat de politie met mobiele camera's een voor het publiek toegankelijke besloten plaats mag binnengaan, zonder voorafgaande toestemming, en naderhand de opgenomen beelden mag bekijken?

De minister wijst er eerst op dat artikel 11 volgens de Raad van State twee ficties invoert, met name: “die van de “voorafgaande toestemming”, verleend door de gefilmde persoon en die zou worden afgeleid uit zijn aanwezigheid op een niet-besloten plaats of een voor het publiek toegankelijke besloten plaats waar op zichtbare wijze van mobiele bewakingscamera's gebruik wordt gemaakt en die volgens welke mobiele bewakingscamera's gemonteerd aan boord van herkenbare voertuigen, vaartuigen of luchtvaartuigen worden geacht “zichtbaar” te zijn” (DOC 52 2076/002, blz. 7). Die ficties zijn volgens de Raad van State overbodig gelet op artikel 5 van de wet van 8 december 1992 op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Om iedere dubbelzinnigheid te voorkomen, preciseert *de medewerkster van de minister* dat die kwestie in de circulaire zal worden verduidelijkt.

De heer Xavier Baeselen (MR) geeft het voorbeeld van een nachtclub, dus een voor het publiek toegankelijke besloten plaats; aan de ingang hangt een pictogram

Art. 3

Le président relève le manque de concordance entre les versions française et néerlandaise du texte soumis à l'examen, le mot “*toutefois*” n'apparaissant pas dans la version néerlandaise.

Art. 4 à 9

Aucune remarque n'est formulée par les membres quant à ces articles.

Art. 10

Le président propose une modification technique au paragraphe 3. Pour des raisons légistiques, il est préférable de remplacer les mots “aux paragraphes précédents” par les mots “aux paragraphes 1^{er} et 2”.

Les membres marquent leur accord sur cette modification.

Art. 11

M. Xavier Baeselen (MR) demande si cet article, qui modifie l'article 8 de la loi, conjugué à l'avis du Conseil d'État, signifie que la police peut entrer avec des caméras mobiles dans un lieu fermé accessible au public, sans autorisation préalable, et visionner, par la suite, les images enregistrées?

La ministre rappelle tout d'abord que, pour le Conseil d'État, l'article 11 crée deux fictions: “celle de l'“autorisation préalable” donnée par la personne filmée, qui se déduirait de sa présence dans un lieu ouvert ou dans un lieu fermé accessible au public où des caméras de surveillance mobiles sont utilisées de manière visible, et celle qui répute “visibles” les caméras de surveillance mobiles montées à bord de véhicules, de navires ou d'aéronefs non banalisés.” (DOC 52 2076/002, p. 7). Pour le Conseil d'État, ces fictions sont superfétatoires, eu égard à l'article 5 de la loi du 8 décembre 1992 sur la protection de la vie privée.

Afin d'éviter toute ambiguïté, *la collaboratrice de la ministre* précise que cette question fera l'objet d'un éclaircissement dans la circulaire.

M. Xavier Baeselen (MR) évoque l'exemple d'un nightclub, c'est-à-dire, un lieu fermé accessible au public. Un pictogramme à l'entrée mentionne la phrase

met de volgende waarschuwing: “U wordt gefilmd”. Staat die tekst de politiediensten toe die plaats te betreden met camera’s (waarvan er heel kleine modellen bestaan) en daar te filmen, zonder verantwoording? Het lid is gerustgesteld als het antwoord ontkennend is; in het andere geval is hij verontrust.

De medewerkster van de minister geeft aan dat het wetsontwerp alleen op grote bijeenkomsten betrekking heeft. Daaruit vloeit voort dat het antwoord bevestigend is, maar de actie moet beperkt zijn in de tijd, aangezien ze niet langer dan een uur mag duren. Aangezien bovendien de toestemming van de burgemeester vereist is, zijn er voldoende waarborgen om nutteloze observatie te voorkomen.

De heer Xavier Baeselen (MR) is gerustgesteld, maar wenst niettemin dat de circulaire daaromtrent duidelijkheid schept, zodat de politiediensten inzien dat de bedoeling van de wet er niet in bestaat hen in staat te stellen de burgers zonder enige bijzondere bedoeling systematisch te bespieden in voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen.

De heer Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen!) heeft kritiek op het ontbreken van een duidelijke definitie van de zone waarvoor het pictogram geldt. Zonder duidelijke omschrijving kan een pictogram aan de ingang van een gemeente wellicht het gebruik van bewakingscamera’s rechtvaardigen. Dat is buitensporig.

Wat de “niet-gebanaliseerde voertuigen” van de politie betreft, wat moet worden verstaan onder “gebanaliseerd” materieel?

En tot slot, in welke omstandigheden mag men ervan uitgaan dat de politie opnames maakt?

De spreker is gekant tegen de inschikkelijkheid van bepaalde leden, die er ondanks het voorbehoud dat ze hebben gemaakt mee instemmen dat begrippen die in een democratie fundamenteel zijn op een betreurenswaardige wijze worden uitgehold.

Art. 12 en 13

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

suiivante: “Vous êtes filmés ici.” Le texte permet-il aux forces de police de pénétrer ce lieu avec des caméras (dont il existe des modèles miniaturisés) et d’y filmer, sans fournir aucune justification? Il se dit rassuré si la réponse est négative, dans le cas contraire il s’avoue inquiet.

La collaboratrice de la ministre expose que le projet de loi vise uniquement les grands rassemblements. Il s’ensuit que la réponse est positive, mais l’action doit être limitée dans le temps, puisqu’elle ne peut dépasser une heure. Comme elle nécessite, en outre, l’autorisation du bourgmestre, les garanties sont suffisantes pour éviter des observations inutiles.

M. Xavier Baeselen (MR) est rasséréiné, mais souhaite que la circulaire se prononce sur ce point, afin que les forces de police puissent réaliser que la loi n’a pas pour objet de permettre aux forces de l’ordre de scruter les citoyens de manière générale, sans objectif particulier, dans les lieux fermés accessibles au public.

M. Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen!) critique l’absence de définition claire par rapport à la zone couverte par le pictogramme, sans quoi un pictogramme à l’entrée d’une commune pourrait, sans doute, justifier l’utilisation des caméras de surveillance, ce qui est excessif.

Quant aux véhicules banalisés de police, comment faut-il comprendre ce qu’est un matériel banalisé?

En dernier lieu, quelles sont les circonstances dans lesquelles l’on peut présumer que la police filme?

L’orateur s’oppose à l’indulgence de certains membres, qui, malgré leurs réserves, acceptent que des notions fondamentales en démocratie soient soumises à un effet d’érosion regrettable.

Art. 12 et 13

Ces articles ne suscitent aucun commentaire.

V. — STEMMINGEN

De artikelen en het gehele aldus verbeterde wetsontwerp worden achtereenvolgens aangenomen met 12 stemmen tegen 1. Bijgevolg vervallen de toegevoegde wetsvoorstellen.

De rapporteur,

Jacqueline GALANT

De voorzitter,

André FRÉDÉRIC

Lijst van de bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vereisen (artikel 78 van het Reglement):

Nihil

V. — VOTES

Les articles et l'ensemble du projet de loi ainsi corrigé, sont successivement adoptés par douze voix contre une. En conséquence, les propositions de loi jointes deviennent sans objet.

Le rapporteur,

Jacqueline GALANT

Le président,

André FRÉDÉRIC

Liste des dispositions qui nécessitent une mesure d'exécution (art. 78 du Règlement):

Néant